

Sygn. akt III AUa 165/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska SA Elżbieta Gawda
Protokolant:	Maciej Mazuryk

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2013 r. na posiedzeniu jawnym

sprawy ze skargi J. K.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 29 września 2010 roku w sprawie III AUa 744/10

o prawo do renty

p o s t a n a w i a :

odrzucić skargę.

Sygn. akt III AUa 165/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 marca 2005 r. (...) – Oddział w L., powołując się na art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dokonał ponownego ustalenia uprawnień wnioskodawcy J. K. do renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanej decyzją ZUS z dnia 1 marca 1999 r. na okres od 5 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2001r. Uzasadniając tę decyzję organ rentowy wskazał, że decyzja z dnia 1 marca 1999 r. była błędna. Wnioskodawca w dziesięcioleciu od 1 grudnia 1988r. do 30 listopada 1998 r. udowodnił 2 lata i 16 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Przy ustalaniu uprawnień do świadczenia nie uwzględniono okresów zatrudnienia:

- w Hucie (...) od 5 kwietnia 1984r. do 20 maja 1990r.,
- w Przedsiębiorstwie (...) od 20 października 1991r. do 17 sierpnia 1994r. i od 16 lutego 1995r. do 30 czerwca 1996r.,
- w Przedsiębiorstwie (...) od 22 kwietnia 1998r. do 30 czerwca 1998r.

o W konsekwencji organ rentowy uznał, że wnioskodawca nie spełnił warunków do uzyskania renty po raz pierwszy, wobec czego decyzją z dnia 7 marca 2005 r. odmówił przyznania tego świadczenia, jednocześnie uchylił decyzję z dnia 1 marca 1999 r. przyznającą prawo do renty oraz pozostałe decyzje wydane na jej podstawie.

Wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2010 r., sygn. akt VIII U 1400/05 Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie ubezpieczonego od decyzji z dnia 7 marca 2005 r.

Sąd ustalił, że J. K. miał ustalone prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na podstawie decyzji z dnia 1 marca 1999 r.

W trakcie wypłaty tego świadczenia organ rentowy wszczął postępowanie wyjaśniające, uzyskał bowiem informacje, że wnioskodawca od 1 sierpnia 2004 r. pobierał w ZUS jednocześnie rentę i zasiłek przedemerytalny, a wykorzystując fakt, iż zamieszkiwał w L. i w K., pobierał w tym samym czasie zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne, jednocześnie przedłożona przez wnioskodawcę wraz z wnioskiem o rentę dokumentacja zatrudnienia okazała się podrobiona i nie dawała podstaw do przyznania świadczenia.

W dniu 27 stycznia 2005 r. organ rentowy uzyskał z Huty (...) informację, że świadectwa pracy, które wnioskodawca przedstawił w ZUS, nie zostały wystawione przez ten zakład pracy, a zawarte w nich informacje nie są zgodne z dokumentacją zawartą w aktach pracodawcy. Jednocześnie poinformowano, że wnioskodawca był zatrudniony w (...) w okresie od 21 maja 1990 r. do 18 czerwca 1991r. na stanowisku wartownika, a nie kierownika robót, jak widniało w złożonych przez ubezpieczonego świadectwach.

Przedsiębiorstwo Budowlano-Uslugowe (...) sp. z o.o. w K. nadesłało świadectwo pracy z dnia 9 listopada 1993 r. dokumentujące zatrudnienie wnioskodawcy w okresie od 7 kwietnia 1993r. do 6 listopada 1993r. Wskazany zakład pracy potwierdził, że złożona przez ubezpieczonego w ZUS kartoteka zasiłkowa nie figuruje w dokumentach tego zakładu pracy, a podpis z adnotacją „za zgodność z oryginałem” jest wyraźnie podrobiony.

(...) SA- (...) w K. nadesłał świadectwo pracy wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) - Zakład Produkcyjno - (...). Spółka z o.o. w K., z którego wynikało, że wnioskodawca nie był zatrudniony w (...) w okresie od 1991r. do 1996 r., na co powoływał się ubezpieczony, lecz od 18 sierpnia 1994r. do 15 lutego 1995 r. Nadesłano też zestawienie zarobków za rok 1994-1995 oraz kartę zasiłkową wraz załącznikiem o treści zupełnie innej niż ta, którą złożył wnioskodawca w 1999 r. ubiegając się o rentę.

W dniu 7 lutego 2005r. (...) S.A. poinformowało, że nie wystawiło świadectwa pracy dotyczącego zatrudnienia wnioskodawcy w okresach: 22 kwietnia 1998r. do 30 czerwca 1998r. na stanowisku kierownika budowy i 1 lipca 1998r. do 30 listopada 1999r. na stanowisku majstra budowy.

W oparciu o nadesłaną dokumentację pracowniczą uzyskaną w toku postępowania wyjaśniającego, organ rentowy dokonał ponownego ustalenia uprawnień rentowych wnioskodawcy na dzień 5 stycznia 1999 r., w wyniku którego wydał decyzję z dnia 7 marca 2005 r.

Sąd Okręgowy, badający prawidłowość tej decyzji w sprawie o sygn. akt VIII U 1400/05 stwierdził, że dokonana przez organ rentowy ponowna ocena uprawnień wnioskodawcy do spornego świadczenia odpowiada regułom przewidzianym w art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponieważ nastąpiła na skutek okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji z dnia 1 marca 1999 r. przyznającej prawo do renty, mających wpływ na prawo do tego świadczenia, a ujawnionych po uprawomocnieniu się tejże decyzji. Okolicznościami tymi był fakt przedłożenia przez ubezpieczonego w ZUS sfałszowanej dokumentacji zatrudnienia w celu uzyskania świadczenia rentowego. Sąd dodał przy tym, że fakt przedłożenia przez ubezpieczonego w ZUS świadectw pracy mających potwierdzać zatrudnienie J. K. w Hucie (...) w K. w okresie od 5 kwietnia 1984 r. do 18 października 1991 r., w Przedsiębiorstwie (...) — (...). — (...) Sp. z o.o. w K. w okresie od 20 października 1991 r. do 30 czerwca 1996 r. oraz w (...) S.A. w K. w okresie od 22

kwietnia 1998 r. do 30 czerwca 1998 r., został potwierdzony prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego Katowice - Zachód w Katowicach z dnia 14 lipca 2009r., sygn. III K 308/08.

Mając to na uwadze, stwierdzając przy tym zgodność dokonanej oceny uprawnień rentowych wnioskodawcy z treścią art. 57 ustawy emerytalnej, Sąd Okręgowy oddalił odwołanie J. K..

Wyrokiem z dnia 29 września 2010 r., sygn. akt III AUa 744/10 Sąd Apelacyjny w Lublinie oddalił apelację J. K. od tego wyroku.

J. K. wywiódł skargę o wznowienie postępowania w powyższej sprawie, powołując się na dyspozycję art. 401¹, 405 i 407 k.p.c. Jako podstawę wznowienia autor skargi powołał wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012r., sygn. akt K 5/11stwierdzający niekonstytucyjność art. 114 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001 i Nr 187, poz. 1112), który w ocenie skarżącego stanowił podstawę decyzji organu rentowego z dnia 7 marca 2005 r. W konsekwencji domagał się ponownego ustalenia prawa do świadczenia od dnia wstrzymania wypłaty renty decyzją ZUS z dnia 7 marca 2005 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Skarga podlega odrzuceniu, ponieważ nie została oparta na ustawowej podstawie wznowienia.

W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego, samo sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający ustawie nie oznacza, iż skarga opiera się na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli już z samego jej uzasadnienia wynika, że podnoszona podstawa nie zachodzi. Taka skarga podlega odrzuceniu na posiedzeniu niejawnym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1999 r., sygn. akt II UKN 174/99, OSNP z 2001 r., nr 4, poz. 133, z dnia 29 stycznia 1968 r., I CZ 122/67, OSNCP 1968, z. 8-9, poz. 154, z dnia 16 października 2007 r., sygn. akt V CO 27/07, GSP-Prz. Orz. 2009/2/165).

Powołana przez skarżącego podstawa wznowienia wymieniona w art. 401¹ k.p.c. pozwala na ponowne przeprowadzenie postępowania sądowego w sytuacji, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie. Warunkiem zaistnienia podstawy wskazanej w powołanym przepisie jest zatem uczynienie przez sąd z konkretnego zakwestionowanego przez Trybunał Konstytucyjny przepisu czy aktu prawnego, podstawy rozstrzygnięcia w danej sprawie. Niekonstytucyjny przepis musi mieć więc wpływ na zaskarżony wyrok (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2011 r., sygn. I PZ 36/10, LEX nr 950424, a także wyroki Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2010 r., sygn. I CSK 487/10, LEX nr 818563 oraz z dnia 21 maja 2010 r., sygn. I PK 12/10, LEX nr 602200).

Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w niniejszym przypadku, zarówno bowiem wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 29 września 2010 r. zapadły w sprawie o sygn. akt III AUa 744/10, jak też poprzedzający go wyrok Sądu Okręgowego z dnia 29 kwietnia 2010 r., sygn. akt VIII U 1400/05 oraz decyzja ZUS z dnia 7 marca 2005 r., nie zostały oparte na zakwestionowanym przepisie art. 114 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, lecz na podstawie art. 114 ust. 1 tej ustawy.

Przypomnieć należy, że art. 114 ust. 1 a dawał podstawę do ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń okazało się, że przedłożone dowody nie dawały podstaw do ustalenia prawa do emerytury lub renty albo ich wysokości. W konsekwencji przepis ten umożliwiał organom rentowym dokonywanie, po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń ponownej oceny tych samych dowodów, na podstawie których ustalono prawo do emerytury lub renty albo ich wysokość.

Z kolei art. 114 ust. 1 przewiduje, że prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Ostatnio powołany przepis stanowi podstawę pozwalającą na zmianę prawomocnej decyzji tak w sytuacji, gdy osoba, której odmówiono prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości w związku z nieudowodnieniem faktu spełnienia wszystkich wymaganych przez prawo warunków, przedstawi nowe dowody uzyskane już po wydaniu decyzji potwierdzające to prawo lub jego wysokość, jak i wtedy, gdy z nowych dowodów czy okoliczności wynika brak podstaw do przyznania świadczenia, czy ustalenia jego wysokości. W obu przypadkach organ rentowy może dokonać odmiennej oceny dowodów, które były podstawą odmowy przyznania świadczenia lub podstawą jego przyznania, ponieważ nowe dowody, czy okoliczności mogą stanowić podstawę do uznania, że dotychczas zebrane dowody są niewiarygodne.

W realiach tej sprawy niewątpliwym jest, że podstawą wydanej decyzji ZUS z dnia 7 marca 2005 r, jak również orzeczeń sądów obu instancji w sprawie wszczętej odwołaniem od tejże decyzji, był art. 114 ust 1 ustawy emerytalnej. Niewątpliwie bowiem ponowne ustalenie wysokości świadczenia nastąpiło na gruncie tej sprawy w sytuacji ujawnienia po uprawomocnieniu się decyzji ZUS z dnia 1 marca 1999 r. przyznającej prawo do renty, nowych okoliczności i przedstawienia nowych dowodów podważających wiarygodność uprzednio zgromadzonego materiału dowodowego.

Okolicznościami tymi był fakt przedłożenia przez ubezpieczonego w ZUS sfalszowanej dokumentacji zatrudnienia w celu uzyskania świadczenia rentowego. Dokumentacja ta wskazywała okresy zatrudnienia wnioskodawcy, wysokość jego wynagrodzenia oraz zajmowane stanowiska, niezgodnie z rzeczywistością. Dane zawarte w tej dokumentacji miały więc niewątpliwie wpływ na ustalenie prawa do renty, a nie były znane organowi rentowemu w dacie wydania decyzji z dnia 1 marca 1999 r.

Jednocześnie dokonując w dniu 7 marca 2005 r. ponownej oceny uprawnień rentowych wnioskodawcy, ZUS dysponował nowymi dowodami w postaci oryginalnej dokumentacji zatrudnienia J. K., którą uzyskał w toku postępowania wyjaśniającego. Wymienić tu należy chociażby świadectwo pracy nadesłane w toku postępowania wyjaśniającego przez Przedsiębiorstwo Budowlano – Usługowe (...) sp. z o.o. w K., karty wynagrodzenia i zasiłkowe wystawione przez Przedsiębiorstwo (...) - Zakład Produkcyjno - (...). Spółka z o.o. w K., a nadesłane w postępowaniu wyjaśniającym przez (...) S.A – (...). Wskazanymi dowodami nie dysponował organ rentowy ustalając prawo do renty w decyzji z dnia 1 marca 1999 r., a tymczasem zawierały one zupełnie inne informacje mające znaczenie dla ustalenia uprawnień rentowych wnioskodawcy, niż dokumentacja przedstawiona przez wnioskodawcę w ZUS w 1998 roku.

Wobec powyższego uznać należało, iż w skardze ubezpieczonego brak jest okoliczności decydujących o jej oparciu na ustawowej podstawie, uzasadniającej żądanie wznowienia postępowania, zatem skarga ta podlegać musiała odrzuceniu na mocy art. 410 § 1 k.p.c. Mając to wszystko na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie powołanego ostatnio przepisu orzekł, jak w postanowieniu.